

16. számú E l ő t e r j e s z t é s

Medgyesbodzás Község Önkormányzat Képviselő-testület 2023. április 27.-ei testületi ülésére

Tárgy: Medgyesbodzás Község Önkormányzat tulajdonát képező víziközmű vagyон helyzetének és az ahhoz kapcsolódó feladatellátási kötelezettségek teljesítésének áttekintése, valamint döntés a feladatellátási kötelezettség és ahhoz kapcsolódó vagyon, ALFÖLDVÍZ Zrt.-ben fennálló részesedés Magyar Állam javára történő átruházásáról

Előterjesztő: Varga Gábor polgármester
Előkészítette: Dr. Olasz Imréné dr. jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A tárgyi ügyben a Képviselő-testület több alkalommal folytatott egyeztetést és az Integrációs Programban való részvételt elutasította. 2023. február 09.-én az alábbiakat tárgyalta a testület és az alábbi döntést hozta

A. AZ ELŐZMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE

1. A települési önkormányzat tulajdonát képező víziközmű-vagyon üzemeltetése tárgyában létrejött víziközmű-üzemeltetési jogviszony rövid bemutatása (vagyonkezelési vagy bérleti üzemeltetési jogviszonyban történik-e, a jogviszony mikor jött létre, mekkora a települési önkormányzat tulajdoni részesedése az ALFÖLDVÍZ Zrt. törzsrészeiből), különös figyelemmel a Békés Megyei Regionális Vízellátó Rendszer aktuális helyzetére.
2. A települési önkormányzat tulajdonát képező víziközmű-vagyonra vonatkozóan aktuális vagyon értéke....._Ft., melyből a Békés Megyei Regionális Vízellátó Rendszer értéke Ft-ot képvisel.
3. Az ALFÖLDVÍZ Zrt. pénzügyi-gazdasági helyzete a Társaság által rendelkezésre bocsátott információk alapján az alaptőke leszállítását, valamint az ársiós tőkeemelést követően sem kielégítő, a számítások szerint a Társaság 2021. II. félévében felszámolási helyzetbe kerül, ellehetlenítve a hitelezői igények kielégítését. A Társaság jelenlegi helyzetében egy esetleges, lejárt kötelezettségek érvényesítésére irányuló jogi eljárás, vagy a pénzügyi mozgásokban a tervezetthez képest bekövetkező, akár csekély mértékű eltérés más, a működéshez elengedhetetlen kiadások finanszírozását, így a működést lehetetlenítik el. A Társaság gazdasági helyzetének ismeretében az alaptőke további leszállítása önmagában nem megoldás a felszámolási helyzet elkerülésére és a fizetőképesség helyreállítására nem alkalmas.
4. A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal 2021. június 21-én VKEFFO/2144-5/2021. számon hivatalból vizsgálatot indított *közérdekű üzemeltető kijelölését megelőző hatósági ellenőrzés lefolytatása – ALFÖLDVÍZ Regionális*

Víziközmű-szolgáltató Zrt. tárgyában. A VKEFFO/2144-16/2021. számú hatósági ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvben a Hivatal megállapította, hogy a Vksztv. 32. § (1) bekezdésében foglalt közérdekű üzemeltető kijelölésére irányuló eljárás hivatalbóli megindításának feltételei jelenleg nem állnak fenn.

5. A többségi tulajdonos önkormányzatok kezdeményezése megindult az egyeztetés az ALFÖLDVÍZ Zrt. integrációjáról. Az ALFÖLDVÍZ Zrt. 2021. augusztus 10-i Közgyűlésén hozott döntések eredményeképpen, még aznap aláírásra került az ALFÖLDVÍZ Zrt. és a Nemzeti Vízművek Zrt. között az Integrációs Programot megalapozó és megindító Együtműködési Megállapodás.
6. 2021. augusztus 16. napján létrejött a Projekt Irányító Bizottság (továbbiakban: PIB) az ALFÖLDVÍZ Zrt, a Nemzeti Vízművek Zrt., továbbá az NVTNM és az önkormányzatok delegált tagjaiból. A PIB legfőbb feladatai az Integrációs Program részletes feladat- és ütemtervének kidolgozása és végrehajtása, a szükséges tranzakciós szerződések előkészítése.
7. A PIB feladat és hatáskörében eljárva megbízást adott a Pons Válságkezelő Kft.-nek az ALFÖLDVÍZ Zrt. pénzügyi-gazdasági, jogi és műszaki átvilágítására. A cégértékelési gyorsjelentés 2021. október 29. napjára elkészült, azt a Pons Kft. a PIB elé terjesztette.
8. A PIB a cégértékelési gyorsjelentés nyomán előkészítette az integrációs javaslatot, valamint az önkormányzati víziközmű ellátási kötelezettség és az ahhoz szükséges, azt működtető vagyon Magyar Államra történő átruházásáról szóló megállapodás tervezetét elfogadta.

B. A JOGI HÁTTER BEMUTATÁSA:

A víziközmű vagyon jogi helyzete és e vagyonhoz kapcsolódó jogok és kötelezettségek:

1. A víziközmű fogalma:

Olyan közcélú vízellátási rendszer, amely

- a) település vagy települések közműves ivóvízellátását, ezen belül az ivóvíztermelést, az ehhez kapcsolódó ivóvízbázis-védelmet, az ivóvízkezelést, -tárolást, -szállítást és -elosztást, felhasználási helyekre történő eljuttatást, mindezekhez kapcsolódóan a tűzvíz biztosítását vagy
- b) a közműves szennyvízelvezetés során (egyesített rendszer esetén a csapadékvíz-elvezetést is ideértve) a szennyvíz felhasználási helyekről történő összegyűjtését, elvezetését, tisztítását, a keletkező szennyvíziszap kezelését és a tisztított szennyvíz hasznosítását, elhelyezését szolgálja.

[ld.: a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 2. § 20. pont]

2. A víziközművek tulajdoni helyzete

Víziközmű kizárólag az állam vagy települési önkormányzat tulajdonában állhat.

Az állami tulajdonú víziközmű felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét a Nemzeti Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság gyakorolja.

A víziközmű-vagyon tulajdonjogát az ellátásért felelősök (állam vagy települési önkormányzat) egymás között térítésmentesen, nyilvántartási értéken történő átvezetéssel átruházhatják. A térítésmentes vagyonátruházás az általános forgalmi adó szempontjából közcélú adománynak minősül.

[ld.: Vksztv. 5/H. § (2) bekezdés és a 6. § (1) és (3) bekezdései]

3. A víziközműhöz kapcsolódó ellátási felelősség tartalma:

A közműves ivóvízellátással és a közműves szennyvízelvezetéssel és -tisztítással kapcsolatos víziközmű-szolgáltatási feladatok elvégzésének kötelezettsége, amely az államot vagy a helyi önkormányzatot, mint ellátásért felelőst terheli.

[ld.: Vksztv. 1. § (1) bekezdés c) pont]

Víziközmű-szolgáltatási feladatok tartalma:

- víziközmű-működtetés: a víziközmű üzemeltetésével, valamint a víziközmű-fejlesztéssel kapcsolatos tevékenységek összessége,
- víziközmű-fejlesztés: víziközműre irányuló olyan beruházási vagy felújítási tevékenység, mely célja szerint:
 - új víziközmű létesítését,
 - a meglévő víziközmű bővítését,
 - rekonstrukcióját és
 - pótlását is magába foglalhatja,

A fentiekén túl az ellátásért felelős kötelezettsége a víziközműhöz kapcsolódóan az alábbi feladatok elvégzése is:

- köteles megteremteni a víziközmű-szolgáltatás infrastrukturális előfeltételeit, ennek keretében pedig:
 - víziközművet létesít és tart fenn,
 - a nem önkormányzati vagy állami tulajdonban álló víziközmű tulajdonjogát megszerzi,
 - nyilvántartja a tulajdonában álló víziközműveket,
 - víziközmű-fejlesztés útján gondoskodik a víziközmű-szolgáltatás folyamatos, az előírt minőségi paraméterekkel történő biztosításáról,
 - végrehajtja a jogszabályokból és a hatósági határozatokból a rá háramló feladatokat.
- az ellátási területen köteles gondoskodni arról, hogy a felhasználók a víziközmű-szolgáltatást az igényelt mennyiségben, minőségben és szolgáltatási színvonalon igénybe tudják venni;
- kiválasztja a víziközmű üzemeltetését ellátó víziközmű-szolgáltatót, és a víziközmű vagyon üzemeltetésére üzemeltetési jogviszonyt létesít
- a víziközmű-szolgáltató útján gondoskodik a közműves ivóvízigények kielégítéséről, a szennyvíz törzshálózatba bocsátott szennyvizek elvezetéséről, tisztításáról és környezetvédelmi követelmények szerinti elhelyezéséről,
- figyelemmel kíséri a víziközmű-szolgáltató üzemeltetési szerződésből és jogszabályból fakadó víziközmű-üzemeltetési tevékenységét és az e célra rendelt pénzeszközök felhasználását

[ld.: Vksztv. 2. § 21. és 22. pontok továbbá a Vksztv. 5/F. § (1)-(3) bekezdései]

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban Möt.) 13. § (1) bekezdés 21. pont szerint a helyi önkormányzat feladatát

képezi víziközmű-szolgáltatás biztosítása akkor, ha a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A fentiek alapján is megállapítható, hogy Nagykamarás Község Önkormányzata Nagykamarás község közigazgatási területén belül a víziközmű-szolgáltatás biztosítása tekintetében ellátásért felelősnek minősül.

4. A fel nem használt víziközmű-fejlesztési források helyzete

A Vksztv. 5/H. § (4) bekezdése alapján *Az önkormányzati tulajdonban álló víziközmű-vagyon (2) vagy (3) bekezdés szerinti átruházásához kapcsolódóan a 18. § szerinti víziközmű-fejlesztésre fel nem használt források tulajdonjoga a korábbi ellátásért felelőstől nyilvántartási értéken történő átvezetéssel, térítésmentesen az államra száll. A fejlesztési források átadás-átvételéről az érintett önkormányzat és az állam képviselőjében eljáró szervezet írásban megállapodik.*

C. A HELYI ÖNKORMÁNYZAT TULAJDONÁBAN ÁLLÓ VÍZKÖZMŰVAGYON FORGALOMKÉPESSÉGE:

A helyi önkormányzat tulajdonában álló víziközmű a helyi önkormányzat korlátozottan forgalomképes törzsvagyonát képezi.

[ld.: a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény (a továbbiakban: Nvt.) 5. § (5) bekezdés a) pont]

E korlátozottan forgalomképes törzsvagyon-elem és annak részei ugyanakkor az állam javára átruházhatók; ennek lehetőségét teremti meg ugyanis általános jellegű szabályozással az Nvt. 14. § (1) bekezdése, speciális jellegű szabályozással pedig a fent már idézett Vksztv. 5/H. § (2) bekezdése.

Továbbá a Vksztv. 5/H. § (3) bekezdésének biztosítja azon lehetőséget, amennyiben a víziközmű-rendszer több ellátásért felelős osztatlan közös tulajdonában áll, úgy az ellátásért felelős önkormányzatok egyhangú döntéssel, ingyenesen az államra ruházhatják a tulajdonukban álló víziközmű-vagyon és az ahhoz kapcsolódó víziközmű működtető eszközt is.

D. A HELYI ÖNKORMÁNYZAT HELYZETÉNEK ÉRTÉKELÉSE A TULAJDONÁBAN ÁLLÓ VÍZKÖZMŰVAGYON ÉS AZ AHHOZ KAPCSOLÓDÓ ELLÁTÁSI FELELŐSSÉG ÁTRUHÁZÁSA TEKINTETÉBEN

2020 decemberében az állami víziközmű-stratégiai célkitűzésekkel összhangban létrejött a 100%-os állami tulajdonban álló Nemzeti Vízművek Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: NVZrt.), amely cég arra hivatott, hogy az állami tulajdonú víziközmű felett, valamint az állami tulajdoni részesedésekhez kapcsolódóan az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorolja.

A Vksztv. módosításával megnyílt annak a lehetősége, hogy az önkormányzat az őt terhelő ellátási felelősséget az NVZrt. útján a Magyar Államra ruházza át.

A jogszabály rendelkezései, illetve a PIB javaslat alapján az ellátási felelősség Magyar Állam általi átvételére csak akkor kerülhet sor, ha ezzel együtt az önkormányzat a tulajdonában álló víziközmű-vagyont, továbbá e vagyon működtetéséhez elengedhetetlenül szükséges, meglévő informatikai és egyéb eszközök tulajdonjogát is átruházza a Magyar Állam javára térítésmentes vagyonátadás címén, valamint az önkormányzat tulajdonát képező ALFÖLDVÍZ Zrt. törzsrészesvényeknek a Magyar Állam javára történő ingyenes átruházása is megtörténik.

A Magyar Állam képviseletében eljáró NV Zrt. a víziközmű-szolgáltatáshoz kapcsolódó ellátásért felelősség átadásához kapcsolódóan Integrációs Programot dolgozott ki az ellátásért felelős önkormányzatok közreműködésével.

Az Integrációs Programban történő részvétel az önkormányzatok részéről teljesen önkéntes alapon történik, vagyis a jelen előterjesztés mellékletét képező átruházási megállapodásban kizárólag akkor vesz részt, ha erről a Képviselő-testület meghozza a jelen előterjesztés részét képező határozati javaslat szerinti határozatát.

Az Integrációs Program soron következő lépése, hogy az ellátásért felelős önkormányzatok a tulajdonukban álló víziközmű és azt működtető vagyont ingyenesen a Magyar Államra ruházzák a jelen előterjesztés mellékletét képező megállapodás keretében.

A Képviselő-Testülete 2021. december.2-án tárgyalta a vagyonátruházás kérdését, melyet a 57/2021. (XII.02.) számú KT. határozatával elutasított, mely az Alföldvíz Zrt. részére megküldésre került,

2023. január 31.-én ismét megkeresés érkezett az Alföldvíz Zrt.-től az integrációs program folytatásáról. Az integráció minden esetben a tulajdonos önkormányzatok önkéntes részvételén alapul.

Háromoldalú Vagyonátadási megállapodás megkötésére van szükség, melyhez első lépésként a tulajdonos önkormányzatok részéről, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény (továbbiakban: Möt.) 42. § 16. pontja értelmében, előzetes testületi döntést kíván a víziközmű és azt működtető vagyon, továbbá a részesvények államra történő ingyenes átruházása.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megvitatni és a Víziközmű vagyonnal kapcsolatban ismételten határozatot hozni szíveskedjenek.

Határozati javaslat:

1. Medgyesbodzás Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az Integrációs Program megvalósításában **nem** kíván részt venni.
2. Medgyesbodzás Község Önkormányzat Képviselő-testülete kinyilvánítja azon szándékát, miszerint az őt terhelő víziközmű-szolgáltatás biztosítása vonatkozásában fennálló ellátási kötelezettségét **nem** ruházza át a Magyar Államra.
3. Medgyesbodzás Község Önkormányzat Képviselő-testülete kinyilvánítja, hogy az előterjesztés részeként a Képviselő-testület elé terjesztett megállapodás tervezetét megismerte, azt **nem kívánja aláírni jelen határozat 1. és 2. pontjára tekintettel.**
4. Medgyesbodzás Község Önkormányzat Képviselő-testülete kinyilvánítja, hogy a víziközmű vagyon, az azt működtető vagyon és az ALFÖLDVÍZ Zrt. víziközmű-szolgáltató társaságban fennálló társasági részesedés Magyar Állam részére **nem kívánja ingyenesen átadni.**

Felelős: Varga Gábor polgármester
Határidő: 2023. február 15.

A jelen ülésen az Alföldvíz Zrt képviselőjében megjelentek tájékoztatását kérem hallgassa meg a Képviselő-testület, s hozzon végleges döntést az Önkormányzat Víziközmű vagyonával kapcsolatban.

Medgyesbodzás, 2023. április 20.

